LATVIJAS NACIONĀLAIS
SIMFONISKAIS ORĶESTRIS

LNSO, ANTONS ĻAHOVSKIS UN TARMO PELTOKOSKI

LNSO, ANTON LYAKHOVSKY, AND TARMO PELTOKOSKI

2024. gada 9. un 10. februārī plkst. 19.00 Lielajā ģildē
9 and 10 February 2024 at 7 PM at the Great Guild

ANTONS ĻAHOVSKIS | ANTON LYAKHOVSKY — klavieres | piano

Diriģents | Conductor **TARMO PELTOKOSKI**

9. februāra koncerts tiešraidē Latvijas Radio 3 "Klasika"
The concert on 9 February is broadcast live by the Latvian Radio 3 *Klasika*

Koncerta dienā iepazīsties ar programmu šeit:
The programme for tonight's concert is available here:

I DAĻA | PART I

SERGEJS PROKOFJEVS (*Sergei Prokofiev*, 1891–1953)

Otrais klavierkoncerts solminorā op. 16 (1913/1923)
Piano Concerto no. 2 in G Minor, op. 16 (1913/1923)

I. *Andantino — Allegretto*
II. *Scherzo. Vivace*
III. *Intermezzo. Allegro moderato*
IV. *Finale. Allegro tempestoso*

30'– 35'

Koncerta rekonstrukcijas pirmatskaņojums norisinājās 1924. gada 8. maijā Parīzē; diriģents Sergejs Kusevickis, pie klavierēm — autors.
First performance of the reconstructed piece was on 8 May 1924 in Paris; conductor Serge Koussevitzky, pianist Sergei Prokofiev.

II DAĻA | PART II

DMITRIJS ŠOSTAKOVIČS (*Dmitri Shostakovich*, 1906–1975)

11. simfonija "1905. gads" solminorā op. 103 (1957)
Symphony no. 11 *The Year 1905* in G Minor, op. 103 (1957)

I. *Adagio.* "Pils laukums" | *The Palace Square*
II. *Allegro.* "9. janvāris" | *The 9th of January*
III. *Adagio.* "Mūžīgā atmiņā" | *In memoriam*
IV. *Allegro non troppo.* "Trauksmes zvans" | *Toscin*

65'

Pirmatskaņojums 1957. gada 30. oktobrī; diriģents Natans Rahļins.
First performance was on 30 October 1957; conductor Natan Rakhlin.

Kultūras ministrija
NEIBURGS
Garage demokrātiskās vīna bārs
ir
DELFI
3 Latvijas Radio Klasika
EuroPark
MŪZIKAS SAULE

PROKOFJEVA OTRAIS

Sergejs Prokofjevs (1891–1953) bija viens no neparastākajiem 20. gadsimta pirmās puses skaņražiem. Viņu garlaikoja blāvums un pliekans sentiments, augstā cieņā viņš turēja muzikālās domas precizitāti. Sanktpēterburgas konservatorijā viņš mūzikas teoriju apguvis pie mūsu pašu Jāzepa Vītola, instrumentāciju — pie Nikolaja Rimska-Korsakova, savukārt kompozīciju — pie Anatolija Ļadova. Kā zināms, Prokofjevs bija arī spožs pianists — pēc studijām sekoja koncertdarbība ārpus dzimtenes un līdz 1936. gadam viņš "aizķeras" Eiropā (kā arī koncertē ASV, Kubā, Japānā), tad atgriežas mājās — tur pavadītie dzīves gadi ne vienmēr bija rožaini.

Taču viņa mūzika — harmoniski krāsaina, spilgta un spraiga, formas traktējumā skaidra, tāpēc nereti Prokofjevu dēvē par komponistu-neoklasiķi. Skaņraža partitūras var būt gan dramatiskas, gan liriskas un sentimentālas (bet ne par daudz!), spožas, virpuļojošas un virtuozas. Viņa humors bieži pāraug skarbā ironijā un smalkā sarkasmā. Skaņradis darbojies teju visos žanros, tai skaitā Prokofjevs ir septiņu operu, septiņu baletu un septiņu simfoniju, kā arī daudzu koncertžanra darbu autors — tostarp viņa "kontā" arī pieci koncerti klavierēm un orķestrim.

Komponista Otrais klavierkoncerts veltīts drauga Maksimiliana Šmidhofa piemiņai, kurš atņēma sav dzīvību 1913. gada aprīlī nošaujoties. Viņš Prokofjevam atstāja atvadu vēstuli, kur sausi piebilst: "Iemesli ir mazsvarīgi."

Jāatzīst, ka 1913. gada pavasarī Prokofjevs darbu pie koncerta bija noslēdzis, taču Šmidhofs bijis klātesošs komponēšanas procesā — īpaši viņam esot patikusi opusa trešā daļa un pirmās daļas kadence. Koncerts pirmatskaņots 1913. gada 5. septembrī, kur pie klavierēm sēdies pats autors un atskaņojumu vadījis diriģents Aleksandrs Aslanovs. Pēc atskaņojuma skaļi aplausi mijušies ar neapmierinātu ūjināšanu; pats Prokofjevs bijis gandarīts par spēcīgo iespaidu, ko darbs atstājis uz publiku. Tomēr šī partitūra sadegusi ugunsgrēkā Pirmā pasaules kara laikā un 1923. gadā — jau labu laiku pēc Trešā klavierkoncerta pirmatskaņojuma — Prokofjevs to atjauno. Atjauno tik pamatīgi, ka piebildis — tikpat labi tas varētu būt Ceturtais klavierkoncerts. Ja Prokofjeva Pirmajā klavierkoncertā galvenokārt dzirdam jaunības maksimālismu un bravūru, tad Otrajā komponists jau pieskāries dziļākam dramaturģiskam izvērsumam, kā arī parāda, ka ir iepazinis nemieru, trauksmi, smagnējumu un pat traģiku.

ŠOSTAKOVIČA VIENPADSMITĀ

Dmitrijs Šostakovičs (1906–1975) uzskatāms par vienu no izcilākajiem 20. gadsimta simfoniķiem, kurš tai skaitā mantojumā pasaulei atstājis 15 simfonijas. Būdams liecinieks 1917. gada revolūcijai, Staļina represijām, abiem pasaules kariem, "Hruščova atkusnim" un Brežņeva stagnācijai, viņu varētu saukt par komponistu-akrobātu, kurš savā daiļradē balansējis starp pilnīgu atklātību pret sevi un valdošās ideoloģijas ciešajiem grožiem, kas jau kopš 30. gadiem viņā sējuši teju neirotiskas bailes, kas nepamet līdz mūža nogalei. Nereti pārjūtīgs, noslēgts un sevī vērsts, ārkārtīgi inteliģents, Šostakovičs veidojis unikālu muzikālo izteiksmi, kas nereti pilna groteskas un satīras un, iespējams, vēl šodien pilnībā neizdibinātu detaļu. Bieži Šostakoviča mūzikā kā greizajā spogulī atainojas kā autobiogrāfiski, tā jau pieminēti sociālpolitiskie notikumi, kas savā starpā bieži saistīti.

Pāris gadus pēc 1948. gada kongresa, kurā Šostakovičs un virkne citu komponistu tika pasludināti un nolamāti par formālistiem, viņa profesionālā labklājība tomēr sāka uzlaboties. Pretējas norises vērojamas viņa personīgajā dzīvē: divus gadus pēc sievas nāves Šostakovičs apprecēja divdesmit gadus jaunāku komunistu partijas biedri (skaidrojot, ka bērniem esot vajadzīga māte). Laulība bija gaužām nelaimīga un īsa (1956–1959). 1955. gadā Šostakovičs publiski izziņoja, ka komponē simfoniju "Asiņainās svētdienas" 50. gadadienai, taču līdz 1957. gadam darbs pie kompozīcijas nenoritēja pārāk gludi. 1957. gadā Šostakovičs precizē (vai nomaina ārējo pozīciju) un informē, ka rada simfoniju, kas atspoguļo 1905. gada notikumus par godu 1917. gada revolūcijas 40. gadadienai...

Šī ir viena no Šostakoviča vispretrunīgāk vērtētajām simfonijām — monumentāla skaņubūve, programmātiska un spilgti kinematogrāfiska. Tās nošu audeklā atklājas atsauces uz tautas un 19. gadsimta revolucionāru dziesmām, kuru galvenais vēstījums: brīvību no tirāniem! Simfonijas daļas tiek atskaņotas bez pārtraukumiem. Pirmā daļa atklāj ainu piesnigušajā pils laukumā. Tajā klātesošais atturīgums un vēsums priekšvēsta gaidāmos traģiskos notikumus. Simfonijas otrā daļa attēlo 9. janvāra jeb "Asiņainās svētdienas" norises, kur mierīgu strādnieku protestu agresīvi apspieda cara karaspēks. Trešā daļa — sēru maršs — *In memoriam* 9. janvārī kritušajiem. Savukārt simfonijas finālā ieskanas revolucionārā gara spīts, triumfs un pārmaiņas, kuras neizbēgami pavada izaicinājumi.

Baiba Santa VANAGA

Londonā dzīvojošais pianists **ANTONS ĻAHOVSKIS** ieguvis godalgas vairākos starptautiskos konkursos, toskait II vietu un *Bärenreiter* balvu Ņujorkas *Young Concert Artist International Audition* (1999), kā arī *Grand Prix* un Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra simpātiju balvu Jāzepa Vītola V starptautiskajā pianistu konkursā 2008. gadā.

Antona koncertģeogrāfija aptver Eiropu un Ameriku, sniedzot solokoncertus un piedaloties Mocarta, Bēthovena, Lista, Čaikovska, Rahmaņinova, Prokofjeva klavierkoncertu atskaņojumos. Viņš koncertējis Londonas Pērsela zālē, Vigmora zālē, Hārlova klaviermūzikas festivālā, koncertciklā *Rush Hours Recital Series*, Herstvuda fermā (Kenta, Apvienotā Karaliste), Rīgas Lielajā ģildē un citur.

Antons Ļahovskis muzikālo izglītību uzsācis Sanktpēterburgā, tad no 2001. līdz 2004. gadam studējis Londonas Svētās Trīsvienības koledžā pie Džona Bingema. Maģistra grādu ieguvis Londonas Rātsnama mūzikas un drāmas skolā, kur patlaban turpina studijas doktorantūrā pie Džoenas Hevilas.

Somu diriģents **TARMO PELTOKOSKI** 2022. gada janvārī tika iecelts par Brēmenes Vācu kamerfilharmonijas galveno viesdiriģentu, kļūstot par pirmo šāda titula īpašnieku orķestra 42 gadu pastāvēšanas vēsturē. Tā paša gada maijā tika nolemts, ka no 2022./2023. gada koncertsezonas Peltokoski būs Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra mākslinieciskais vadītājs un galvenais diriģents. Drīz pēc tam arī Roterdamas filharmonijas orķestris Peltokoski pasludināja par orķestra galveno viesdiriģentu.

2023./2024. gada sezonā Tarmo Peltokoski diriģē "Donu Žuanu" Somijas Nacionālajā operā. Rudenī viņš atgriezās pie Roterdamas filharmoniķiem un debitēja ar Nacionālo simfonisko orķestri Vašingtonā, abos priekšnesumos uzstājoties kopā ar solisti Judzju Vanu. 2024. gada sākumā viņš kopā ar Brēmenes Vācu kamerfilharmoniķiem atskaņoja gan Mālera Ceturto simfoniju, gan visu Prokofjeva klavierkoncertu ciklu ar Janu Lišecki. 2024. gada jūlijā Peltokoski diriģēs Bruknera Devīto simfoniju Tulūzā un Vāgnera "Dievu mijkrēsli" Rīgā. Viņš debitēs ar Santa Cecilia akadēmijas simfonisko orķestri, ar Oslo filharmonijas orķestri, kā arī Bādenbādenes Vasarsvētku festivālā.

PROKOFIEV'S SECOND

Sergei Prokofiev (1891–1953) is one of the most distinctive composers of the first half of the 20th century. Bored by dullness and shallow sentimentality, he highly values the precision of musical thought. He studies music theory at the St Petersburg Conservatory under Latvian professor Jāzeps Vītols, orchestration under Nikolai Rimsky-Korsakov, while for composition, he turns to Anatoly Lyadov. Prokofiev is also an excellent pianist, so after graduation, he embarks on concert tours abroad. Until 1936, he wanders off to Europe (and also performs in America, Cuba, and Japan), then returns home, though the remaining years spent there have their ups and downs.

However, his music is lively, vigorous, harmonically vivid, and clear in terms of form, which is why Prokofiev is often considered a neoclassical composer. With his humour recurrently bordering irony and subtle sarcasm, Prokofiev's scores can be both dramatic and also lyrical and sentimental (but not too much!), dazzling, virtuosic and swirling. He has worked in almost all genres, producing seven operas, seven ballets, and seven symphonies, along with numerous works in the concerto genre, including five concertos for piano and orchestra.

The composer's Second Piano Concerto is dedicated to the memory of his friend Maximilian Schmidthof, who tragically takes his own life in April 1913. Schmidthof leaves Prokofiev a farewell letter simply stating: "The reasons are unimportant." Although Prokofiev had completed work on the concerto by the spring of 1913, Schmidthof was present during the composition process, being particularly fond of the third movement and the cadenza of the first movement. The concerto premieres on 5 September 1913, with the composer himself at the piano under the baton of Alexander Aslanov. The performance is met with a mix of applause and boos; Prokofiev himself is pleased that the concerto provokes such strong feelings. However, the score is destroyed in a fire during World War I, and in 1923 — long after the premiere of his Third Piano Concerto — Prokofiev restores it. He does it so thoroughly that it could just as well be renamed his Fourth Piano Concerto, according to the author him-self. If Prokofiev's First Piano Concerto mainly displays youthful maximalism and bravado, the Second delves into a deeper dramatic narrative, revealing that the composer has experienced unrest, anxiety, heaviness, and even tragedy.

SHOSTAKOVICH'S ELEVENTH

Dmitri Shostakovich (1906–1975) is widely regarded as one of the greatest symphonists of the 20th century, leaving behind a remarkable legacy of 15 symphonies. Having lived through significant events such as the 1917 revolution, Stalin's repressions, both world wars, Khrushchev's Thaw, and Brezhnev's stagnation, he is somewhat of a composer–acrobat, navigating the delicate balance between uncompromising self-expression and the oppressive grip of the prevailing ideology, which provokes in him an almost neurotic fear starting from the 1930s and persisting until the end of his life. Known for being overly sensitive, withdrawn, inward-looking, and profoundly intelligent, Shostakovich crafts a unique musical language often full of grotesque elements and satirical undertones, which may still hold undiscovered subtexts. Like a distorted mirror, his compositions tend to reflect the autobiographical and socio-political events of his time, often interconnected.

A couple of years after the 1948 Congress, where Shostakovich and several other composers are denounced as formalists, his professional well-being begins to improve. The opposite happens in his personal life: two years after his wife's passing, Shostakovich marries a Communist Party member twenty years his junior (under the pretext that his children need a mother). The marriage is tumultuous and short-lived (1956–1959). In 1955, Shostakovich publicly announces that he is composing a symphony commemorating the 50th anniversary of Bloody Sunday. However, he makes little progress on the work until 1957, when he makes a clarification (or rather changes his outward position), announcing that the symphony will be dedicated to the events of 1905 in honour of the 40th anniversary of the 1917 revolution...

This is one of Shostakovich's most controversial symphonies: monumental in its musical structure, programmatic, and vividly cinematic. Its score references folk and 19th-century revolutionary songs, its main message: freedom from tyrants! The symphony's movements are performed without break. The first movement introduces a scene in the snow-covered Palace Square. The restraint and coolness foreshadow the impending tragic events. The second part of the symphony depicts the events of 9 January, or Bloody Sunday, where peaceful worker protests were violently suppressed by the Tsar's troops. The third part is a funeral march in memoriam of those who lost their lives on 9 January. Meanwhile, the finale of the symphony is marked by the revolutionary spirit, triumph, and change, inevitably accompanied by challenges.

Baiba Santa VANAGA

London-based pianist **ANTON LYAKHOVSKY** has garnered accolades from various international competitions, including second place and Bärenreiter prize at the Young Concert Artist International Audition in New York (1999), as well as the Grand Prix and LNSO special award at the 2008 Jāzeps Vītols Fifth International Pianist Competition.

Anton's concert itinerary spans across Europe and America, giving recitals and performances of piano concertos by Mozart, Beethoven, Liszt, Tchaikovsky, Rachmaninoff, and Prokofiev. He has played at London's Purcell Room, Wigmore Hall, Harlow Piano Music Festival, the Rush Hour Recital Series, Hurstwood Farm (Kent, United Kingdom), Riga's Great Guild, and many more.

Anton Lyakhovsky began his musical education in St Petersburg, continuing at Trinity College of Music in London under the tutelage of John Bingham from 2001 to 2004. He obtained his master's degree at the Guildhall School of Music and Drama in London, where he is currently pursuing doctoral studies under the guidance of Joan Havill.

Finnish conductor **TARMO PELTOKOSKI** was awarded the title of Principal Guest Conductor in January 2022 by The Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, the first conductor to hold this position in the orchestra's 42-year history. In May 2022, Peltokoski was named Music and Artistic Director of the Latvian National Symphony Orchestra. He starts his term in the 22/23 season. He was subsequently named Principal Guest Conductor of the Rotterdams Philharmonisch Orkest.

In the 23/24 season Tarmo Peltokoski conducts Don Giovanni at the Finnish National Opera. In the fall he returned to Rotterdam Philharmonic and made his debut with The National Symphony Orchestra in Washington, DC both with Yuja Wang as soloist. Early 2024 he presented both Mahler's Fourth Symphony and a complete Prokofiev Piano Concerto Cycle with Jan Lisiecki, both with the The Deutsche Kammerphilharmonie Bremen. In July 2024, Peltokoski is set to conduct Bruckner's Symphony No. 9 in Toulouse and Wagner's Götterdämmerung in Riga. He will debut with Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia, at Pfingstfestspiele Baden-Baden and with The Oslo Philharmonic.

LNSO ŠOVAKAR | LNSO TONIGHT

Vieskoncertmeistare | Guest Concertmaster
Veerle Houbraken

Pirmās vijoles | I violins
Sandis Šteinbergs, Aleksejs Bahirs, Ilze Kirsanova, Inese Štrāle, Aija Frišenfelde, Terēze Zīberte-Ijaba, Vizma Laura Agloniete, Margarita Ogibalova, Lāsma Vītola, Jevgenija Otroško, Alīna Vižine, Arina Bardova

Otrās vijoles | II violins
Andrejs Jegorovs, Ilze Pence, Inga Puķīte, Beāte Račko, Raimonds Melderis, Agnese Stalidzāne, Patrīcija Iļasova, Daniils Bulajevs, Emīlija Bukša, Velga Polinska, Ērika Hrustaļova, Sofija Balabkina

Alti | Violas
Pēteris Trasuns, Liene Martinsone, Katrīna Krašauska-Krauze, Inga Ozoliņa, Einārs Roževics, Lauma Visendorfa, Tatjana Ļebedeva, Jevgenija Gorbunova, Viktorija Viktorova, Ņikita Jurjevs

Čelli | Cellos
Diana Ozoliņa, Ieva Upatniece, Dace Zālīte-Zilberte, Mareta Prikule, Zane Guļāne, Ainārs Paukšēns, Emma Bandeniece, Pauls Ēriks Skujiņš

Kontrabasi | Double basses
Viktors Veļičko, Kristaps Pētersons, Viktors Stankevičs, Laine Freidenberga, Gustavs Vilsons, Dāvis Vilks

Flautas | Flutes
Maija Zandberga, Ilze Urbāne, Egija Sproģe

Obojas | Oboes
Dainis Cimermanis, Mārtiņš Dovmanis, Jana Zeļenska

Klarnetes | Clarinets
Anna Gāgane, Sigurds Lallo, Anna Marija Kubecka

Fagoti | Bassoons
Normunds Zvejnieks, Raimonds Gulbis, Elza Rubene

Mežragi | Horns
Māris Evelons, Mārcis Kalniņš, Daniels Sabanskis, Miks Bankevics

Trompetes | Trumpets
Jens Emil Holm, Dāvis Sedols, Mārtiņš Zujs

Tromboni | Trombones
Artūrs Hrustaļovs, Māris Zondaks, Lauris Zvejnieks

Tuba | Tuba
Raivis Māgurs

Sitaminstrumenti | Percussion
Edgars Saksons, Edgars Vaivods, Mikus Bāliņš, Elvijs Endelis, Edvards Paulis Muzikants

Taustiņinstrumenti | Keyboards
Mārtiņš Zilberts

Arfas | Harps
Ieva Šablovska, Inita Neilande

JĀNIS STAFECKIS
Diriģenta asistents | Assistant Conductor

TUVĀKIE KONCERTI

Ceturtdien, 15. februārī, plkst. 19.00 Lielajā ģildē

LNSO KAMERMŪZIKA
NO PARĪZES LĪDZ BERLĪNEI

EGIJA SPROĢE — flauta
EGILS UPATNIEKS — oboja
MĀRTIŅŠ CIRCENIS — klarnete
RAIMONDS GULBIS — fagots
MĀRIS EVELONS — mežrags
EVELĪNA JĒKABSONE — klavieres

PROGRAMMĀ:
Teodora BLŪMERA, Paula JUONA, Luīzes FARENKAS, Fransisa PULENKA mūzika

Sestdien, 17. februārī, plkst. 11.00 un 14.00 Lielajā ģildē

LENESONS UN BRĀĻU GRIMMU PASAKAS

ARTŪRS PUTNIŅŠ (Latvijas Leļļu teātris)**, ANASTASIJA REKUTA-DŽORDŽEVIČA, AGRIS KRAPIVŅICKIS** — aktieri
PAULA PĻAVNIECE — režisore
KLĀVS MELLIS — dramaturgs
EVITA BĒTA — māksliniece
Diriģents **KONSTANTĪNS PETRENKO**

PROGRAMMĀ:
Engelberts HUMPERDINKS "Ansītis un Grietiņa"
JVLMA Kompozīcijas katedras studentu jaundarbi

Piektdien, 23. februārī, plkst. 18.00 Latgales vēstniecībā GORS
Sestdien, 24. februārī, plkst. 19.00 Lielajā ģildē IZPĀRDOTS

LNSO, MĀLERA PIEKTĀ UN PAGANĪNI

HJONG-GI DŽŪ — klavieres
Diriģents **TARMO PELTOKOSKI**

PROGRAMMĀ:
Sergejs RAHMAŅINOVS Rapsodija par Paganīni tēmu
Vitolds LUTOSLAVSKIS Variācijas par Paganīni tēmu divām klavierēm
Gustavs MĀLERS Piektā simfonija

PIESAKIES
LNSO JAUNUMIEM